

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه مطالعات
امنیت و پیشرفت
I.S.D.S

«نبرد در میان بحران‌ها»؛ تاب‌آوری جامعه صهیونیستی

در خلال نبرد ۱۲ روزه با ایران

ابراونگار ۱۷۲ | مرداد ۱۴۰۴

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت

پژوهشکده ابرار معاصر تهران

«نبرد در میان بحران‌ها»؛ تاب‌آوری جامعه صهیونیستی

در خلال نبرد ۱۲ روزه با ایران

ابراونگار ۱۷۲

پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت

پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران

۱۴۰۴

«نبرد در میان بحران‌ها»: تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در خلال نبرد ۱۲ روزه با ایران

تدوین و انتشار: پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران

تاریخ انتشار: مرداد ۱۴۰۴

تلفن و دورنگار: ۸۸۹۱۲۴۳۶-۸۸۹۰۱۹۵۷

نشانی اینترنت: www.tisri.org

تیراژ: محدود

خلاصه مدیریتی

- واکاوی نتایج حاصل از افکارسنجی‌های صورت گرفته در سرزمین‌های اشغالی در برهه آغاز و پس از جنگ ۱۲ روزه نشانگر آن است که جامعه صهیونیستی از اقدام نظامی ارتش رژیم علیه آنچه از آن با عنوان تهدید امنیتی ایران یاد می‌شود حمایت می‌کند.

- با این حال حتی تقابل نظامی با ایران نیز نتوانسته است زمینه‌های بروز شکاف و انشقاق در صحنه سیاست داخلی این رژیم را از میان ببرد. سطح پایین اعتماد عمومی نسبت به کابینه نتانیا‌هو و شخص نخست‌وزیر، تاب‌آوری بالای جامعه صهیونیستی را در زمان مواجهه با تهدیدات به چالش می‌کشد.

- نبرد ۱۲ روزه با ایران همچنین به وضوح نشان داد پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان در جامعه صهیونیستی در سایه حملات موشکی و پهبادی ایران به وضوح دچار آسیب شد. علاوه بر خسارت‌های گسترده به برخی از زیرساخت‌های حیاتی، دستورالعمل‌های ارتش رژیم به منظور توقف کلیه فعالیت‌های اقتصادی و آموزشی و افزایش سطح استرس و تهدید در میان ساکنان، از دیگر نمودهای آسیب به تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در خلال نبرد ۱۲ روزه با ایران بود.

- انتظار می‌رود با تشدید اختلافات بر سر پرونده‌های مهم سیاست داخلی این رژیم همچون از سرگیری پرونده اصلاحات قضایی، ادامه ابهام در مورد سرنوشت اسرای صهیونیست در بند مقاومت در غزه و تداوم ضربات آفندی

ایران در هرگونه سناریوی احتمالی آغاز مجدد جنگ، عملاً از تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در مواجهه با بحران‌ها و چالش‌های پیش رو کاسته شود.

مقدمه

با سپری شدن سه دهه از ایام حملات موشکی رژیم صدام حسین به سرزمین‌های اشغالی در حدفصل ۱۷ ژانویه تا ۲۸ فوریه ۱۹۹۱، در سال‌های اخیر این عبارت معروف که «فرعون را پشت گذاشتیم، این (بحران) را نیز سپری خواهیم کرد»^۱، بار دیگر به فرهنگ سیاسی و اجتماعی صهیونیست‌ها رسوخ کرده است. پشت سر گذاشتن بحران‌هایی همچون پاندمی کرونا، اعتراضات خیابانی علیه اصلاحات قضایی مدنظر کابینه نتانیاهاو، عملیات طوفان الاقصی در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و به دنبال آن درگیری نظامی در جبهه‌های غزه، لبنان، سوریه و یمن و سرانجام حمله رژیم صهیونیستی به ایران و در ادامه حملات موشکی و پهپادی کشورمان همگی سبب شده تا این عبارت بارها توسط ساکنین فلسطین اشغالی تکرار شود.

تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در عین حال در طول تاریخ با مفاهیمی همچون وحدت و انسجام اجتماعی گره خورده است. استفاده از عبارت «در کنار هم به پیروزی نائل خواهیم شد» در گوشه صفحه کلیه شبکه‌های تلویزیونی سرزمین‌های اشغالی از زمان آغاز یورش زمینی ارتش اسرائیل به نوار غزه در اکتبر ۲۰۲۳ بیانگر پیوند وثیق میان همبستگی اجتماعی با مفهوم تاب‌آوری در

۱. این عبارت عبری «לברנו את פרעה לעבור גם את זה» در حقیقت اشاره به یک آلبوم موسیقی ساخته «مئیر آرئیل» در سال ۱۹۹۰ مقارن با حملات موشکی صدام به فلسطین اشغالی در سال ۱۹۹۱ دارد که بیانگر تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در برابر مصائب تاریخی از زمان حکومت فرعون تا به امروز دارد. براساس این ادراک تاریخی، صهیونیست‌ها همواره با سعه صدر و تاب‌آوری، بر همه موانع تاریخی پیش روی خود فائق آمده‌اند.

بافتار جامعه صهیونیستی است (Sillow-Carroll, 2025). این روند در جریان نبرد ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی با ایران نیز امتداد یافت؛ جایی که نزدیک به ۴۸ درصد از مخاطبان نظرسنجی مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل ابراز داشتند در نتیجه جنگ با ایران حس همبستگی در جامعه صهیونیستی تقویت یا بسیار تقویت شده است. این عدد تا پیش از جنگ اخیر در مارس ۲۰۲۵ تنها ۳۰ درصد بود. علاوه بر این ۷۳ درصد از پرسش‌شوندگان (و ۸۸ درصد از ساکنین یهودی) حمایت خود را از حمله اخیر ارتش این رژیم به ایران ابراز داشته و تنها ۱۸ درصد با آن ابراز مخالفت کردند. همچنین تقریباً ۷۶ درصد از مخاطبین اظهار داشتند تصمیم کابینه نتانیا‌هو برای حمله به ایران تا حد زیاد یا بسیار زیادی مبتنی بر ملاحظات امنیتی صورت پذیرفته است (Shapira, 2025, ۷۳۶).

در این بین با واکاوی دقیق تر نتایج افکارسنجی‌ها در سراسر سرزمین‌های اشغالی در می‌یابیم که حتی نبرد ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی نیز نتوانسته است از استمرار شرایط قطبی‌شدن جامعه صهیونیستی که در نتیجه تحولات پر افت‌وخیز داخلی همچون پیشبرد طرح اصلاحات قضایی و سرنوشت اسرای اسرائیلی دربند در غزه به وجود آمده، بکاهد.

۱. مفهوم «تاب‌آوری»

«تاب‌آوری»^۱ در زمره مفاهیمی است که از زمان انتفاضه دوم فلسطینیان در حدفصل سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۴ به شکلی گسترده در رسانه‌ها و گفتمان سیاسی صهیونیست‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ تا جایی که «بنی گانتز»، در دسامبر ۲۰۱۸ و همزمان با آغاز فعالیتهای سیاسی خود پس از فراغت از

خدمت در ارتش اسرائیل اقدام به تاسیس حزبی تحت عنوان «تاب‌آوری اسرائیل»^۱ نمود. این مفهوم وامدار واژه «تاب‌آوری»^۲ در زبان انگلیسی است که به شکلی وسیع در گفتمان عامه شهروندان آمریکایی پس از حادثه ۱۱ سپتامبر به کار گرفته می‌شد (Elran, 2025 b).

تا به امروز تعاریف متعددی در مورد تاب‌آوری عرضه شده است. با این حال به نظر می‌رسد تاب‌آوری بیش از هر چیز با دو عنصر بازشناخته می‌شود: نخست، مصونیت؛ به معنای آن که یک سیستم قادر باشد تا خود را از معرض حوادث غیرمترقبه و ناگوار دور نگه داشته و در عین حال از وقوع تلفات سنگین که می‌تواند ثبات روحی-روانی و فیزیکی را تخریب کند، در امان باقی بماند؛ دوم، شکیبایی و قوت و استحکام فیزیکی و روحی. در حقیقت تاب‌آوری اجتماعی غالباً در زمان مواجهه با تهدیدات سخت و ویرانی‌های سنگین ظاهر می‌شود و می‌تواند در سطوح فردی، سازمانی و اجتماعی جریان داشته باشند (Elran, 2025 a).

در مقاله پیش‌رو مقصود از تاب‌آوری، ظرفیت یک سیستم برای واکنش منعطف به آشوب و اختلال‌های سخت با هدف مهار آسیب و کاهش اجتناب‌ناپذیر کارکرد سازمانی و در نهایت احیای سریع موجودیت، ساختار و عملکرد یک سیستم به شکل عادی و نرمال است.

در این بین مولفه احیا و بازسازی سریع نقطه عطف مفهوم تاب‌آوری قلمداد می‌شود؛ چرا که وقتی یک سیستم دچار اختلال، از تحلیل توان کارکردی بسیار زیاد و پایدار رنج می‌برد و توان احیا و بازسازی آن بسیار کند ارزیابی می‌شود، در حقیقت از تاب‌آوری پایینی برخوردار است. در مقابل سیستمی که در برابر اختلالات کارکردی انعطاف زیادی از خود نشان می‌دهد و قادر است به سرعت

۱. חוסן לישראל

خود را احیا و بازسازی کند و کارکرد عادی خود را از سر گیرد، به عنوان سیستمی با تاب‌آوری بالا ارزیابی می‌شود. در واقع سیستمی که به سرعت خود را بازسازی کرده و به سطح بالاتری از تاب‌آوری در قیاس با گذشته دست پیدا می‌کند به عنوان یک سیستم با تاب‌آوری بالا طبقه‌بندی می‌شود (Elran, 2025). (a)

۲. تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در جریان نبرد ۱۲ روزه با ایران

به باور «انات شاپیرا»، تحلیلگر مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل عملیات نظامی اخیر در برهه‌ای چالش برانگیز برای تاب‌آوری ملی اسرائیل رقم خورد. ترکیبی از یک کارزار نظامی طولانی مدت، در چند جبهه به همراه قطبی شدن عمیق اجتماعی به شکل قابل توجهی تاب‌آوری جامعه صهیونیستی را کاهش داد. بررسی عوامل موثر در شکل‌دهی به تاب‌آوری تا قبل از جنگ اخیر نشانگر کاهش چشمگیر به‌ویژه در مولفه‌هایی همچون اعتماد عمومی، همبستگی اجتماعی، خوش‌بینی و امید بود. در مقابل، بهبود قابل توجهی در حوزه پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان مشاهده می‌شد که عمدتاً ناشی از توافق آتش‌بس با لبنان و بازگشت بسیاری از ساکنان تخلیه‌شده از شهرک‌های شمال سرزمین‌های اشغالی به خانه‌هایشان بود. با این حال، نبرد ۱۲ روزه این روند را معکوس کرد: درحالی‌که تداوم عملکردی و روال عادی زندگی غیرنظامیان به دلیل نگرانی گسترده از آسیب‌های احتمالی ناشی از حملات موشکی و پهبادی ایران مختل شد، سایر ابعاد و مولفه‌های مرتبط با تاب‌آوری بهبود قابل توجهی نشان دادند. این امر در بسیاری از افکارسنجی‌های صورت گرفته در سرزمین‌های اشغالی از زمان آغاز نبرد ۱۲ روزه تا روزهای بعد از جنگ نمایان شده است (Shapira, 2025).

تاب‌آوری اجتماعی در زمان وقوع بحران‌های سیاسی-اجتماعی و جنگ غالباً

با چهار شاخص «اعتماد به نهادهای حاکمیت و رهبران»، «انسجام اجتماعی»، «امید و خوش بینی» و در نهایت «پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان» مورد سنجش قرار می‌گیرد.

۲-۱. اعتماد به نهادهای حاکمیت و رهبران

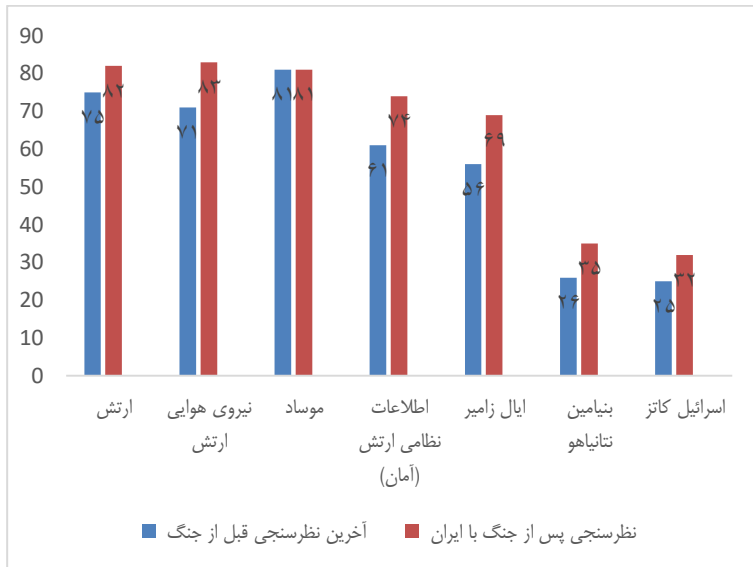
اعتماد به نهادهای حاکمیت و رهبران یکی از شاخص‌های کلیدی در زمان سنجش مفهوم تاب‌آوری به شمار می‌رود که بیانگر میزان گرایش عمومی برای اتکا به مقامات مختلف دولتی برای احیای موثر کارکردها و بازسازی نهادهای اداری است.

نبرد ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی نشان داد که در میان صهیونیست‌ها میزان اعتماد به مقامات ارشد نظامی به وضوح بر مقامات ارشد سیاسی تقدم دارد. نظرسنجی انجام شده از سوی مرکز تحلیل داده و مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل در ۱۵ و ۱۶ ژوئن ۲۰۲۵ نشان می‌دهد که به‌رغم اعتماد بالای ساکنان سرزمین‌های اشغالی به نهادهای نظامی و اطلاعاتی همچون ارتش و نیروی هوایی و موساد، میزان مقبولیت کابینه و نخست وزیر حتی با وجود بهبود پس از نبرد ۱۲ روزه با ایران، همچنان بسیار پایین است.

براساس یافته‌های این پژوهش میزان اعتماد به ارتش اسرائیل پس از حمله به ایران به ۸۲ درصد (۷۵/۵ در می ۲۰۲۵)، نیروی هوایی ۸۳ درصد (۷۱ درصد در آوریل ۲۰۲۵)، موساد ۸۱ درصد (۸۱ درصد در می ۲۰۲۵)، اطلاعات نظامی ارتش اسرائیل (آمان) ۷۴ درصد (۶۱ درصد در دسامبر ۲۰۲۴) رسیده است. همچنین میزان اعتماد به «یال زامیر»، رئیس ستاد کل ارتش ۶۹ درصد (۵۶ درصد در می ۲۰۲۵) عنوان شده است. این عدد در میان جمعیت یهودیان ساکن در فلسطین اشغالی به ۸۱ درصد (۶۷/۵ در می ۲۰۲۵) می‌رسد (Shapira, 2025:2025).

در مقابل میزان اعتماد به کابینه رژیم صهیونیستی ۳۰ درصد (۲۱ درصد در

می ۲۰۲۵)، «بنیامین نتانیا هو»، نخست‌وزیر ۳۵ درصد (۲۶ درصد در می ۲۰۲۵) و «اسرائیل کاتس»، وزیر دفاع ۳۲ درصد (۲۵ درصد در مارس ۲۰۲۵) است (Shapira, 2025; 2025, שׁפֿירא).

شکل ۱. میزان اعتماد به نهادها و مقام‌های ارشد سیاسی و نظامی

علاوه بر این بررسی‌های حاصله حاکی از آن است که به رغم افزایش میزان اعتماد ساکنان سرزمین‌های اشغالی به نهادهای حاکمیت و رهبران پس از نبرد اخیر، این روند به وضوح با ساختار قطبی‌شده جامعه صهیونیستی گره خورده است. برای نمونه افزایش اقبال و اعتماد عمومی به نتانیا هو پس از جنگ اخیر بیش از هر چیز ناشی از تقویت حمایت هواداران جریان راست‌گرا از وی است که رشدی ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد. این عدد در میان هواداران جریان میانه رو ۷ درصد و میان چپ‌گرایان به عنوان مهمترین جریان مخالف نتانیا هو تنها ۲/۵

درصد است (Shapira, 2025:2025, ۷۳۶).

ارزیابی الگوهای نظرسنجی در عین حال نشان می‌دهد در نخستین هفته نبرد این رژیم با ایران میزان حمایت از این جنگ در میان کلیه جریان‌های سیاسی سرزمین‌های اشغالی افزایش یافته است، به نحوی که این عدد در میان راستگرایان ۵ درصد، میانه‌روها ۲/۵ درصد و در میان چپ‌گرایان ۱۱ درصد بوده است. البته این رقم در هفته دوم جنگ در میان چپگرایان به ۷/۵ درصد کاهش یافت (Shapira, 2025:2025, ۷۳۶).

۲-۲. انسجام اجتماعی

انسجام اجتماعی هم یکی از مولفه‌های کلیدی قوام‌بخش به مفهوم تاب‌آوری است که قادر است ضمن ایجاد وحدت و انسجام میان عموم، روحیه همکاری و فعالیت‌های داوطلبانه را برای احیا و رفع اختلال‌های کارکردی فراهم سازد. در همین راستا نتایج نظرسنجی مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل نشان می‌دهد ۴۸ درصد از ساکنان سرزمین‌های اشغالی موافق گزاره افزایش انسجام اجتماعی پس از جنگ اخیر با ایران هستند. عدد مزبور در میان یهودیان ساکن در سرزمین‌های اشغالی ۵۵/۵ درصد برآورد شده است. این در شرایطی است که اعداد فوق در نظرسنجی ماه مارس به ترتیب ۳۰ و ۳۴ درصد بوده است. در این بین شاخص انسجام اجتماعی در میان راستگرایان ۲۶ درصد و نزد میانه‌روها ۱۵ درصد رشد را نشان می‌دهد. این عدد در میان طرفداران چپ‌گرا از حدود ۵ درصد فراتر نمی‌رود (Shapira, 2025:2025, ۷۳۶).

همین مسئله نشان می‌دهد که اگرچه ادراک عمومی از انسجام اجتماعی در جامعه صهیونیستی پس از نبرد ۱۲ روزه با ایران افزایش داشته است، ما این افزایش همچنان بر مبنای قطب‌بندی‌های سیاسی در عرصه داخلی فلسطین اشغالی قابل تحلیل است. در حقیقت روشن است که هرگونه تلاش برای از سرگیری پرونده‌های اختلاف‌برانگیز همچون طرح اصلاح دستگاه قضایی و یا عدم

تعیین سرنوشت اسرای صهیونیستی دربند در غزه قادر است روند مثبت کنونی را تضعیف کند.

۲-۳. خوش بینی و امید

یک مولفه مهم دیگر در شکل دهی به تاب آوری در خلال جنگ، احساس خوش بینی و امید عمومی است. در طول نبرد اخیر نزدیک به ۶۱/۵ درصد از صهیونیست ها با خوش بینی مدت زمان جنگ را یک هفته تا یک ماه ارزیابی کرده اند. ۱۹/۵ درصد نیز معتقد بودند این نبرد برای یک تا سه ماه به طول خواهد انجامید و ۳ درصد بر این باور بودند که این جنگ سه ماه تا یک سال به طول خواهد انجامید. ۱ درصد نیز از پایایی این جنگ تا بیش از یک سال سخن می گفتند. تنها ۶ درصد بر این باور بودند که نبرد با ایران برای چند روز به طول خواهد انجامید (Shapira, 2025؛ ۷۵۶).

این شاخص در افکارسنجی های دیگر نهادها نیز تقریباً نتایج یکسانی به دست ما می دهد. برای مثال در نظرسنجی مشترک TAU و کالج «تل حَی» ۴۹ درصد مخاطبین معتقد بودند ساکنان سرزمین های اشغالی قادرند تا دست کم برای یک ماه جنگ و پیامدهای آن را تحمل کنند. ۲۷ درصد این زمان را بین ۲ تا ۳ ماه، ۸/۵ درصد بین ۴ تا ۶ ماه و ۳/۵ درصد نیز اظهار داشتند که ساکنان سرزمین های اشغالی قادرند حتی بیش از یک سال جنگ و پیامدهای آن را متحمل شوند (Sillow-Carroll, 2025).

علاوه بر این در نظرسنجی انجام شده توسط انسیتو دموکراسی اسرائیل در حدفصل ۱۵ تا ۱۷ ژوئن ۲۰۲۵ میلادی، ۸۲ درصد از پرسش شوندگان (و ۹۱ درصد از یهودیان) تاب آوری ساکنان فلسطین اشغالی در خلال جنگ با ایران را بالا یا بسیار بالا ارزیابی کرده اند (המכון הישראלי לדמוקרטיה، 2025).

۲-۴. پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان

این جنبه از تاب آوری بیشترین آسیب را در جریان نبرد ۱۲ روزه ایران و رژیم

صهیونیستی متحمل شد. حجم گسترده تخریب ساختمان‌ها و زیرساخت‌های حیاتی (همچون پالایشگاه بازان حیفا، بیمارستان سوروکا و انستیتو وایزمن) به همراه دستورالعمل‌های سختگیرانه فرماندهی جبهه داخلی همزمان با حملات موشکی و پهپادی ایران، در عمل سبب شد تا کلیه فعالیت‌های عمومی، آموزشی و اقتصادی در داخل سرزمین‌های اشغالی به حالت تعلیق درآید. در این برهه فعالیت‌های آموزشی تعطیل، اجتماعات و حضور در مراکز شغلی به جز موارد حیاتی ممنوع اعلام شد.

در طول این نبرد ۳۹ صهیونیست کشته و ۳۵۲۰ نفر مجروح شدند. همچنین دست کم بین ۱۳ تا ۱۷ هزار نفر در ۱۷ منطقه مختلف سرزمین‌های اشغالی بر اثر اصابت موشک‌های ایرانی بی‌خانمان شدند. دستورالعمل‌های جبهه داخلی به منظور توقف فعالیت‌های تجاری به وضوح تأثیر خود را بر ساختار اقتصادی این رژیم نیز نمایان ساخت. برای مثال در هفته نخست این عملیات، میزان استفاده از کارت‌های اعتباری ۲۷ درصد کاهش یافت. علاوه بر این حوزه‌هایی همچون هوانوردی، پوشاک، سوخت و رستوران‌داری با سقوط شدید درآمد همراه شد. این شاخص‌ها به وضوح نمایانگر مصائب پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان در جریان نبرد ۱۲ روزه با ایران بود (Shapira, 2025; 2025, ۳۵۱۶).

اختلال در حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان در عین حال سبب افزایش احساس تهدید و تاب‌آوری روحی ساکنان سرزمین‌های اشغالی شد. براساس آمار منتشرشده از سوی «مرکز اطلاعات و دانش آژانس ملی دیجیتال»، درخواست کمک‌های روانشناسی و مددکاری اجتماعی در نتیجه فشار و استرس فردی افزایش یافت. داده‌های وزارت بهداشت رژیم صهیونیستی و بنیاد درمانی «معوخت» از افزایش ۴۴۰ درصدی درخواست حمایت سلامت روانی در حدفاصل ۱۳ تا ۲۴ ژوئن ۲۰۲۵ حکایت دارد (Shapira, 2025; 2025, ۳۵۱۶).

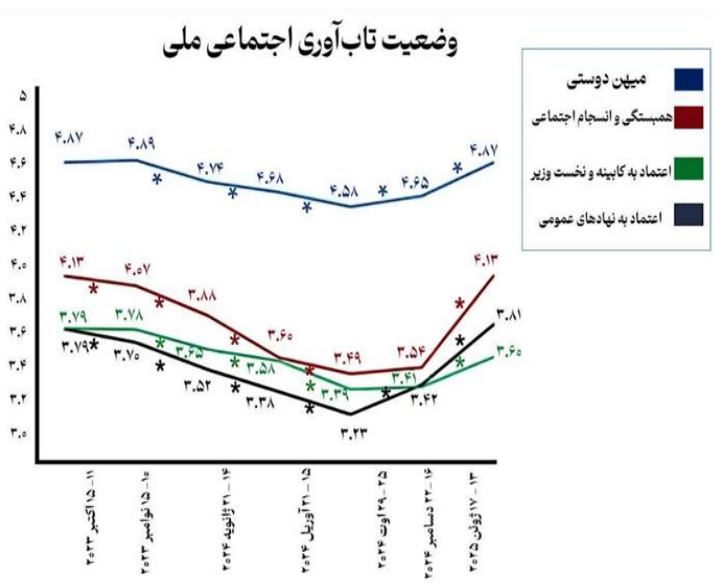
در نظرسنجی مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل ۳۲/۵ درصد سطح امنیت

فردی را پس از نبرد با ایران، پایین یا بسیار پایین (۲۵/۵ درصد در گذشته) ارزیابی کرده اند. این در حالی است که در نظرسنجی مرکز موسوم به دموکراسی اسرائیل که در تاریخ ۱۵ تا ۱۷ ژوئن انجام شد نزدیک به ۷۰ درصد از پاسخ دهندگان و ۶۶ درصد از یهودیان اظهار داشتند در مورد امنیت فیزیکی خود و اعضای خانواده‌شان در آینده زیاد یا بسیار زیاد نگران هستند (۷۵۱۶, Shapira, 2025:2025).

این یافته‌ها در سایر افکارسنجی‌های صورت گرفته در سرزمین‌های اشغالی نیز مشهود است. برای نمونه پژوهش مشترک TAU و کالج «تل خَی»^۱ با نمونه ۷۴۵ نفری در چهار مولفه سنجش وضعیت تاب‌آوری در همان روزهای نخست نبرد ۱۲ روزه ۱۲ و ۱۳ ژوئن- نشانگر سطح میهن دوستی در جامعه صهیونیستی است. با این حال محققان همچنان از مقطع پس از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ بدین سو شاهد فاصله چشمگیر سه مولفه دیگر به ویژه اعتماد به نخست‌وزیر و کابینه نتانیا‌هو در قیاس با مولفه میهن دوستی هستند (Sillow-Carroll, 2025).

۱. متن کامل نظرسنجی مزبور به زبان عبری به آدرس زیر در دسترس است:

<https://shorturl.at/tQl1nn>

شکل ۲. وضعیت تاب‌آوری اجتماعی ملی در سرزمین‌های اشغالی
در حذف‌فصل ۷ اکتبر ۲۰۲۳ تا ژوئن ۲۰۲۵

پروفسور «بوریا ویسل آدینی»، رئیس دپارتمان مدیریت اضطراری و درمان بلایا در دانشکده بهداشت عمومی دانشگاه تل‌آویو با اشاره به چهار مولفه اصلی این پژوهش یعنی «میهن دوستی»، «انسجام و همبستگی اجتماعی»، «اعتماد به کابینه و نخست‌وزیر» و در نهایت «اعتماد به نهادهای عمومی» اذعان می‌دارد در زمان عملیات ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و حمله اسرائیل به ایران در ۱۳ ژوئن ۲۰۲۵، شاخص میهن‌دوستی بهترین عملکرد را در هر دو بازه زمانی به نام خود ثبت کرده است. در عوض میزان اعتماد به کابینه و نخست‌وزیر رژیم که پایین‌ترین کیفیت عملکرد را به خود اختصاص داده است (به ترتیب ۳/۷۹ در زمان عملیات طوفان الاقصی و ۳/۶۰ در زمان نبرد ۱۲ روزه) به وضوح از شکاف در درون ساختار جامعه صهیونیستی حکایت دارد که می‌تواند از میزان تاب‌آوری ملی

بکاها (Sillow-Carroll, 2025).

این مسئله به ویژه در اختلاف نظر فاحش میان حامیان و مخالفان کابینه نتانیاهاو بر سر این پرسش که شما تا چه حد احساس می‌کنید که کابینه همه توان خود را برای آزادی اسرای اسرائیلی در غزه به خرج داده است؟ نمایان می‌شود. علاوه بر این میزان امید به آینده در میان هواداران و مخالفان نتانیاهاو نیز به شکل واضحی متفاوت است.

چشم‌انداز پیش‌رو

واکاوی نتایج حاصل از افکارسنجی‌های صورت گرفته در سرزمین‌های اشغالی در برهه آغاز و پس از جنگ ۱۲ روزه نشانگر آن است که جامعه صهیونیستی از اقدام نظامی ارتش رژیم علیه آنچه از آن با عنوان تهدید امنیتی ایران یاد می‌شود حمایت می‌کند. با این حال حتی تقابل نظامی با ایران نیز نتوانسته است زمینه‌های بروز شکاف و انشقاق در صحنه سیاست داخلی این رژیم را از میان ببرد. سطح پایین اعتماد عمومی نسبت به کابینه نتانیاهاو و شخص نخست‌وزیر، تاب‌آوری بالای جامعه صهیونیستی را در زمان مواجهه با تهدیدات به چالش می‌کشد.

علاوه بر این نبرد ۱۲ روزه با ایران به وضوح نشان داد پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان در جامعه صهیونیستی در سایه حملات موشکی و پهپادی ایران به وضوح دچار آسیب شد. علاوه بر خسارت‌های گسترده به برخی از زیرساخت‌های حیاتی، دستورالعمل‌های ارتش رژیم به منظور توقف کلیه فعالیت‌های اقتصادی و آموزشی و افزایش سطح استرس و تهدید در میان ساکنان، از دیگر نمودهای آسیب به تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در خلال نبرد ۱۲ روزه با ایران بود.

در نتیجه روند مزبور انتظار می‌رود با تشدید اختلافات بر سر پرونده‌های مهم

سیاست داخلی این رژیم همچون از سرگیری پرونده اصلاحات قضایی، ادامه ابهام در مورد سرنوشت اسرای صهیونیست در بند مقاومت در غزه و یتداوم ضربات آفندی ایران در هرگونه سناریوی احتمالی آغاز مجدد جنگ، عملاً از تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در مواجهه با بحران‌ها و چالش‌های پیش رو کاسته شود.

نتیجه‌گیری

«تاب‌آوری اجتماعی» در زمره مفاهیمی است که جامعه صهیونیستی برای دهه‌های متمادی با اتکا بر آن، هدف آزمون و محک قرار گرفته است. از زمان آغاز نبردهای ۱۹۴۸ که صهیونیست‌ها از آن با عنوان «جنگ استقلال» یاد می‌کنند، تا جنگ‌هایی همچون نبرد ۱۹۵۶ با مصر، ۱۹۶۷ و ۱۹۷۳ با کشورهای عربی، اشغال لبنان ۱۹۸۲، جنگ سی و سه روزه با حزب‌الله در ۲۰۰۶ و در نهایت نبرد در چند جبهه مختلف از زمان وقوع طوفان الاقصی تا به امروز، تاب‌آوری فردی و اجتماعی جامعه صهیونیستی نقشی مؤثر در تعیین سرنوشت این نبردها ایفا کرده است.

در این بین نبرد ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی با ایران یکی از نقاط عطف در تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی صهیونیست‌ها به شمار می‌رود که در آن توان تاب‌آوری جامعه صهیونیستی به صورت مستقیم به محک آزمون گذاشته شد. شواهد حاکی از آن است که به رغم بهبود عملکردی رژیم صهیونیستی در برخی از مولفه‌های تاب‌آوری همچون میهن‌دوستی و تقویت انسجام و همبستگی اجتماعی در برابر تهدید ایران، جامعه مزبور همچنان از فضای به شدت قطبی‌شده سیاس داخلی رنج می‌برد. علاوه بر این استمرار بحران‌های عرصه سیاست داخلی همچون پروژه اصلاحات قضایی موردنظر کابینه نتانیا‌هو و ناتوانی نخست‌وزیر از پایان دادن به پرونده اسرای صهیونیست در بند مقاومت در غزه پس از ۲۲ ماه، فضا را برای آغاز امواج جدید حرکت‌های اعتراضی که می‌تواند

زمینه‌ساز ظهور مجدد شکاف و انشقاق سیاسی در داخل باشد را مهیا ساخته است.

علاوه بر این در صورت هرگونه تقابل نظامی مجدد با ایران انتظار نمی‌رود پایایی کارکردی و حفظ روال عادی زندگی غیرنظامیان در سرزمین‌های اشغالی عملکرد مطلوب‌تری از آنچه در نبرد ۱۲ روزه رقم خورد را در کارنامه خود ثبت کند، چرا که هرگونه اخلال در فعالیت‌های عادی زندگی و آسیب به زیرساخت‌های حیاتی این رژیم می‌تواند به کاهش تاب‌آوری جامعه صهیونیستی در مواجهه با بحران‌ها منجر شود.

منابع

۱. دیتش، مورن، (17 بיוنی 2025) ، "الציבור הישראלי והמערכה נגד איראן: ממצאי סקר יוני 2025"، המכון למחקרי ביטחון לאומי، מוגש ב: <https://shorturl.at/G5KzZ>
۲. (15-17/06/2025) , סקר בזק בנושא המתקפה באיראן (עם כלביא) , <https://shorturl.at/t9tDs> המכון הישראלי לדמוקרטיה, מוגש ב:
3. Sillow-Carroll, Andrew, (2 Jul 2025). " Between COVID, Oct. 7 and Iran, how much can Israelis take? A trauma expert finds out", Times of Israel, In: <https://shorturl.at/kznlF>
4. Elran, Meir et al. (Sep 2015), "Mindset and Social Resilience in Security Emergencies in Israel", Ed: Kupperwaser, Yossi and David Siman-Tov, The Cognitive Campaign: Strategic and Intelligence Perspectives, INSS: The Institute for Security Studies, pp. 213-225, In: <https://www.inss.org.il/wp-content/uploads/2019/10/Elran-Padan-and-Dolev.pdf>
5. Elran, Meir et al. (Sep 2015), " Social Resilience in the Jewish Communities around the Gaza Strip Envelope during and after Operation Protective Edge", Military and Strategic Affairs, INSS: The Institute for Security Studies, Vol. 7, No. 2, pp. 5-30, In: <https://shorturl.at/VyF8g>
6. Shapira, Anat, (6 July 2025), "The State of National Resilience—Operation Rising Lion", INSS: The Institute for Security Studies, In: <https://shorturl.at/oxX0X>

«پژوهشگاه مطالعات امنیت و پیشرفت» به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در راستای تولید شناخت جامع از محیط امنیت ملی، پاسخگویی به نیازهای پژوهشی و مطالعاتی، انجام پژوهش‌های کاربردی و استقرار سیاست‌های پژوهش‌مبنا و تقویت فرآیند سیاستگذاری و حکمرانی کشور با رویکردی علمی و راهبردی تأسیس شد.

این مرکز در حال حاضر با چهار پژوهشکده «مطالعات راهبردی»، «ابرار معاصر تهران»، «مطالعات حکمرانی فرهنگی و اجتماعی» و «علوم و فناوری‌های نوظهور» در حوزه‌های سیاسی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیت بین‌الملل و فناوری‌های نوظهور مشغول به فعالیت است.